

ABORTUSPIL VOORGESCHREVEN DOOR DE HUISARTS

Minister Schippers wil de wet aanpassen om de abortuspil te laten voorschrijven door de huisarts. Dat schrijft ze op 27 juni in een brief aan de Tweede Kamer. Vijf redenen waarom de VBOK haar voorstel niet acceptabel vindt.

1. Het beëindigen van een zwangerschap is een moreel thema dat zich niet laat reduceren tot een recept.

Dit is wel het gevaar wanneer de abortuspil wordt verstrekt in een stoet aan recepten van zalfjes, pilletjes en kuren die in hoog tempo de huisartsenpraktijk verlaat. Daarnaast kan het gesprek dat nu rond de abortuspil ontstaat gemakkelijk ontaarden in technische en juridische haarkloverij. Beide ontwikkelingen maskeren waar het in de kern om gaat: het provocatief beëindigen van menselijk leven.

2. Een zwangerschapsafbreking is te ingrijpend voor een tienminuten durend gesprek van de huisarts.

Het is goed dat de huisarts betrokken is in het proces, maar het vraagt extra inzet en deskundigheid om hulp te bieden bij zo een complex proces. Uit de postabortus-hulpverlening blijkt dat vrouwen er grote gevolgen van kunnen ondervinden wanneer zij onzorgvuldig de keuze hebben gemaakt. Is een huisarts in staat om in de korte gesprekstijd de keuze van de vrouw te wegen? Is hij in staat om te wijzen op mogelijke gevolgen van een abortus? Heeft hij bovendien de tijd en de kennis om oplossingen voor problemen rond een zich plotseling aandienend kindje te bespreken?

3. De mening van de minister dat voor een abortuspil geen wettelijke bedenktijd nodig is, berust op ondeugdelijke argumentatie.

In haar brief aan de Tweede Kamer verwijst de minister naar het standpunt van het Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG). Haar betoog rammelt waar ze enigszins ingaat op de conclusie van het NHG dat het een ingrijpend beluit is om een zwangerschap wel of niet te laten doorgaan (*Effectiviteit en veiligheid van medicamenteuze overtijdbehandeling in de huisartsenpraktijk*, pag. 6). Voor een abortus schrijft de wet een beraadtermijn voor van vijf dagen. Dit geldt niet voor een overtijdbehandeling, waarvoor de abortuspil het medicijn zou moeten zijn. De minister wil de overtijdbehandeling – en daarmee het verstrekken van de abortuspil – onder de wet afbreking zwangerschap (Waz) brengen. Dat is een goede stap, maar het is opmerkelijk dat ze niet de vijf dagen bedenktijd hierop van toepassing wil laten zijn. Op basis van het onderzoeksrapport *Besluitvorming bij ongewenst zwangerschap* geeft zij aan dat vrouwen overwegend tevreden zijn over het besluitvormingsproces. Niets zou er op wijzen dat dit anders zou moeten zijn bij een overtijdbehandeling, aldus de minister. Het genoemde onderzoek is echter verdeeld over diverse categorieën zwangerschapsduur tot abortus. De eerste categorie is van 'vier tot acht weken'. Deze categorie omvat dus zowel overtijdbehandelingen (zwangerschap tot zes weken en twee dagen) als vroege abortussen. Het onderzoek toont dus geen specifieke resultaten voor zwangerschappen tot zes weken en twee dagen. Op basis van dit onderzoek kan daarom niet worden geconcludeerd dat er geen aanleiding is om de vijf dagen bedenktijd te verplichten voor het verstrekken van een abortuspil.

4. De timing van het wetswijzigingsvoorstel, voorafgaand aan de evaluatie van die wet, is opmerkelijk.

De minister kondigde tijdens het Algemeen Overleg van 3 maart een evaluatie aan van de Wet afbreking zwangerschap (Waz). Nog voordat hiervoor een marsroute is gepresenteerd, komt dit wetswijzigingsvoorstel. Daar zijn vast politieke redenen voor, maar laat deze – gezien de andere genoemde punten - niet prevaleren boven het belang van gezondheid, leven en het afbreken ervan. Dat behoeft zorgvuldige afweging en evaluatie.

5. Het beschikbaar stellen van de abortuspil via de huisarts werkt drempelverlagend.

Vroeger ging alleen de elite op vakantie. Nu welvaart en vrije tijd zijn toegenomen, is het binnen handbereik van vrijwel iedereen gekomen. Inmiddels is het vanzelfsprekend om meerdere keren per jaar op vakantie te gaan. De uitzondering van vroeger is het normale van nu. Werkt de abortuspil via de huisarts niet in de hand dat abortus normaler wordt? Abortus kan en mag niet vanzelfsprekend worden. De VBOK ziet liever een inzet op verbetering van de hulpverlening dan de huidige houding van het kabinet om de mogelijkheden voor abortus te verlagen door de abortuspil aan te bieden via de huisarts.

Arthur Alderliesten, directeur VBOK